

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

caput decimum quartum. De Psalmorum cantu, quo Calvinistae multos
initio seduxerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

non recenseo. Nam si priuatorum hominum actiones persequi & omnium istorum abusu catalogum contexere vellem, tempus me prius quam materia deficeret. His igitur omissis, de cantionibus præcipuo Religionis illorum exercitio, non nihil dicemus.

DE PSALMORUM CANTU, QUO
Caluinista multos initio seduxerunt.

CAPUT XIV.

ARGUMENTUM.

- I. Psalmi Davidici apud omnes populos, qui aliquam Dei habent cognitionem, in pretio habentur.
- II. Psalmorum decantatio à Pontificibus certis quibusdam regulis constituta.
- III. Etiam Turba Psalmos decantant.
- IV. Vt & omnes hæretici, exceptis Anabaptistis.
- V. Populus Psalmorum cantillatione ab hæreticis infectus.
- VI. Primorum Lutheranorum & Calvinistarum consuetudo.
- VII. Mos decantandi Psalmos in Catholica Ecclesia.
- VIII. Psalmi à novis Evangelicis profanati.

OMnes populi ac nationes, quæ vllis ceremonijs aut religionis forma Deum coluerunt, sacris illis cantibus ac Psalmis à Spiritu S. regio Prophetæ Davidi dictatis semper vsæ sunt. Hos Iudæi increduli adhuc decantant, eodem modo quo antea in templo Salomonis. In Christiana Ecclesia preces, eæ præsertim quæ Clericis in vsu, Psalmorum verbis concipiuntur. Horas illas Canonicas ab initio Ecclesiæ ab ipsis Apostolis vsurpatas vti est in Actibus in ordinem exactiorem Damascius restituit per S. Hieronymum & S. Ambrosium, vt notat in Chronologia sua Genebrardus. Hoc cantu Latina lingua concepto, Catholicæ Ecclesiæ templa, concinna & suavi harmonia semper personuerunt. Quia etiam ceteris hominibus somno sepultis, bis centena per Christianum orbem, circiter Religiosorum millia, noctis silentium rumpunt, diuinos hos Psalmos decantando. Eosdem Christiani omnes tam ad publicas quam priuatas preces adhibent. Græci, Armenij, Maronitæ, Syri, Iacobitæ, Moscouitæ & alij

populi à Græca dependentes Ecclesia, Græcalingua eosdem decantant, non autem vulgari: ut & Meridionales Christiani, Æthiopes, & Abyssini, magno illi Negus, quem nos Presbyterum Joannem appellamus, subiecti.

II. Hoc idem Plinius secundus in epistolis suis ad Troianum de Christianis perhibet: eos nimirum Deo suo, quem Christum vocent, ante lucem laudes decantare. Sanctus Chrysostomus, Nihil inter Christianos frequentius audiri dicit quam Davidis Psalmos. In omnibus Ecclesia precibus, Davidem principium dare, medium & finem. Unde facile erroris conuinci possunt qui ritus huius Psalmos decantandi Cœlestinum Papam auctorem faciunt, qui anno CCCC. Sedem tenuit. Gregorius quidem Papa statuit, ut Clerici soli Psalmos in diuinis officijs decantarent, ad evitandam confusionem, qua sæpe accidit, populo unâ cum sacerdotibus canente. Hic Pontifex ille fuit cognoimento vere Magnus, etiam Lutheri & Calvinii confessione; quem Deus scitavit ad diuina reformanda officia, & pulchrum illum ordinem quem adhuc in Ecclesia videmus, constituendum, qui antea ob continuas Gothorum, Visigothorum, Wandalorum & aliorum hæreticorum, qui venenum suum in Christianam Rempublicam effuderant, invasiones ac turbas totus erat confusus.

III. Musulmanni etiam sive Turcæ, quorum religio multa habet à Christianis & Judæis accepta, in cœtibus suis Psalmos hos Sergij apostolæ, Mahumetis collegæ opera traductos, Arabica lingua decantant: ut & Persæ, Æthiopes, & Arabes. Fateatur enim pseudo propheta ille & impostor maximus XII. Azore Elfurcani sui, Psalterium Davidi cœlitus missum esse. Vocant vero Orationem Meridionalem, cuius usum quotidianum Mahumetes omnibus bonis Musulmannis mandavit. Alij Septentrionales populi qui sub magni Chami imperio vivunt, eosdem Psalmos in magna habent veneratione. Ut paucis complectar, in omnibus terrarum partibus diuinæ laudes Davidis barbito decantantur. Quemadmodum vero omnes medicamentis saccharis utuntur, non tamen omnes eorum effectus sentiunt: sic multi quidem Davidicorum Psalmorum dulcedinem degustarunt, nec tamen eorundem verum intellectum, & quæ inde proficiscitur salutem perceperunt.

IV. Ad hæreticos quod attinet, nemo umquam tam maliciosus ac perversus fuit qui diuina hæc Cantica rejicere ausus fuerit, præter solas Anabaptistas, qui

qui tamen magis sanctitatis opinionem affectant. In horum enim cœtibus nihil audias nisi vocem Prædicantis sive Exhortantis. Primi Lutherani, post prostratam misere vulgo Sacram Scripturam, eidem Psalmos decantandos exhibuerunt; sed Deus bone, quantis erroribus ac depravationibus refertos! Ex his quidam Mattheus nomine eodem mentis vel impretatis potius progressus est, ut dixerit non Davidem sed Esopum eorum esse auctorem, sumto argumento ex nomine Asaph, Psalmis quibusdam præscripto. A Saxonibus hoc velut exercitium religionis ac partem aliquam cultus divini Galli mutuati sunt, adeo ut omnis eorum devotio hic inclusa sit, nec ulli apud eos cœtus obcantur, aut preces publicæ aut privaræ concipiuntur, nisi mollis & effeminatus Psalmorum, ut plurimum non intellectorum cantus adhibeatur. Et hoc illud est, quod dici vix potest, quam multas simplices animas inescant, ut quod solum in omni ipsorum cultu, devotionis alicuius videretur habere speciem, quam tam aciem quam aures auditorum divino nomine repleat.

V. Fatendum sane est, novas istas religiones ex nulla alia re non initium modo, sed & tanta incrementa sumsisse, quam ex suavi hoc Psalmorum cœtu. Hac catena illa fuit, qua Lutherus & Calvinus, ut olim Amphion ille Thebanus, saxa ad novam suam condendam Babylonem attraxerunt. Hac tamquam fistula iidem deceptas animas rebus suis involverunt. Ubi enim quis sonum alicuius Psalmi audierat, & verba vel parum intellexerat, statim iam in cœlum raptus sibi videbatur, ibique cum Deo quasi colloqui. Hoc cantu miles excubans & tædiū noctis fallebat & frigus media hyeme depellebat; hoc opifex in officina, hoc rusticus aratrum sequens, labores suos solabantur: hoc integræ copiæ in acie stantes, selecto ad id convenientis argumenti Psalmo, ad pugnam fortiter capessendam sese mutuo excitabant atque exhortabantur. Mundus, fatuus ille sapiens, ex specie externa omnia iudicans, hanc Dei colendi formam initio valde statim probabat, anguem in herba latentem non animadvertens. His enim velut magicis carminibus incantati miro novitatis studio incendebantur, ac velut torrente quodam in abyssum hæreses abripiebantur. Hac eadem fraude veteres olim hæretici usi sunt. Samosatenus enim suo modo Psalmos in vulgarem linguam vertit. Eisdem Artius qua velle forma traductos, sectatoribus suis ad conciones euntibus, per plateas decantan-

das exhibuit; ut Psalmorum cantus, teste S. Hieronymo, tum nihil aliud fuerit quam porcorum velur grunnitus, & afinorum rugitus. Idem pessimus hæresarcha Artius Confessionis seu Fidei articulos rhythmis & modulis comprehensos, populo ediscendos ac decantandos proposuit, ut hæreses suæ venenum tanto altius in eorum animos demitteret, ut notat S. Athanasius. Quin etiam librum, quo religionis suæ mysteria versibus comprehenderat, Thaleiam inscripfit, id est, Convivialē, Sotadis rideuli apud Ægyptios Poetæ imitatione: unde etiā à S. Athanasio Sotadicus appellatur, qui cibo unoque distentus blasphemias suas per cantica ista evomebat. Eodem modo duo Apollinares, neque hæreticus, usitatas Ecclesiæ preces, ut Sczomenus scribit (a) in cantus redegerunt, quos commentatores inter pœula, opifices in officinis, feminae ad colum decantabant.

VI. Primi Lutherani ac Calvinistæ sub epularum finem Bibliae Psalterium tamquam mensas secundas seu bellaria inferre solebant. Tum una omnes canere, pueri, senes, Virgines, iuvenes, feminae in primis illam suam exilem ac gratam vocem ita explicare, ut iuvenum animos tamquam telo aliquo sancirent. De quorum plerisque illud dici poterat, quod Lacon ille de lusciniā dixit. *Nil nisi vox es.* Non minus iucundum erat spectaculum, videre decem aut duodecim naves vectoribus utriusque sexus plenas, qui cantantes ac psallentes ad conciones suas comeabant, & ripam sonitu replebant, non tam ut à Deo quam ab hominibus audirentur, atque ita devotionis aliquam speciem præberent.

VI. Abusum hunc, quo tamen multæ animæ quotidie ab hæreticis capiebantur animadvertens vir magnæ doctrinæ atque auctoritatis, auctor fuit ut Psalmos, summi Pontificis permisso ab erroribus doctorum virorum opera repurgatos, & in novam formam ac melodiam redditis populo ante & post concionem decantandi potestas fieret. Sed consilium hoc à prudentioribus reiectum fuit ac damnatum, dicentibus hoc modo non tantum Sacram Scripturam profanatum, sed novitatibus etiam fenestram apertam iri, ac procul dubio unitatem Ecclesiæ perturbatum iri, in qua vix tantum lingua sit usus. Hunc vero hæreticorum in decantandis Psalmis ardorem cito restinctum iri.

VIII. Imprudenter sane, atque adeo impie à novis illis Evangelistis factum est, qui divinos hos

Xr 3

can

a Lib. 6. cap. 52.

cāstā turpiter profanarūt, ex ecclesijs in priuato-
rum aedes, ex aedibus in fabricarum officinas, pistri-
nūm arque ergastilum traductos. Neque enim par
est, vt mago illius Prophetæ ac regis, quem SS.
Trinitatis præconem ex antiquis Patribus quidam
appellant, enthusiastam, vt ita dicam, & cœlestes
contemplationes, in profanis passim locis adeoq;
ipsis lauacris prostituantur. Quis enim non in-
dignetur, à veteramento calceos sumente diuinū
illud *Miserere*, &c. aut à fabro ferrum versante il-
lud, *De profundis*, &c. sine vlla animi attentione aut
deuotione mugiri magis quam cantari audiens?
Quid quod nonnulli ijdem turpissime ad amores,
vel iocos ac ludibria abusi sunt, & adhuc abutuntur?
vt vidua illa, quæ Principi alicui placere cupiens,
& quasi complexus suos offerens, Psalmum cxxi.
Domino non est exaltatum cor meum, &c. cantillabat.
Audi hac de re non quidem Theologi, doctissimi
tamen hominis iudicium. Nō sine ratione est, inquit,
quod Catholica Ecclesia promiscuum temerarium & in-
discretum sanctorum illorum & diuinorum Cantorum
ab ipso S. Spiritu Dauidi dictatorum usum prohibuit.
Neque enim Deus miscendus est nostris actionibus, nisi cū
plena honoris & respectus attentione ac reuerentia. Vox
hac nimis diuina est quam vt aures nostras solum demul-
ceat. Ex corde, non ex lingua producenda est: nec per-
mittere oportet vt puer in officina hoc veluti ludo in me-
dio fruolarum & vanissimarum cogitationum sese oble-
ctet. Quanto minus, o Montane, Psittaci cantus tales
docendi sunt, qui in Gallia Psalmum aliquem Maroti-
cum (a) medicantes sepe auditi sunt. Lepida cum pri-
mis est historia quæ de Carnutum Vicedomino,
Caluiniā factionis homine, circumfertur. Is
quum Neraci, quo cum Nauarræ Rege venerat,
forte cum Ministro quodam de Psalmorum cantu
disceptaret, sibi que cum velut primitiæ Ecclesiæ
incognitum, non magnopere placere ostenderet,
quum alteraatiua Clericorum responsiones de-
monstraret, populū silentium potius quam lin-
guam & vocem cantui accommodasse, Minister e-
contra hanc Dei laudandi ac precandi formam, &
receptam in sua Ecclesia consuetudinem laudaret
ille, *Profecto*, inquit, *si vera sunt quæ dicis, Domine*
Minister, lepide facturus sim, si ego Vestra ad aieſtati sup-
plicaturus vt aliquot scutatorum millibus inopiam me-
am subleuet, ad genua vestra accidam, & preces meas
santillans offeram; simul Psalmum accommodatis ad
rem præsentem verbis auspiciatus, omnibus circumstan-
tibus ridendi materiam præbuit, excepto Ministro, qui i-
ratius inde se proripuit. Non pauci certe Caluinum

hoc nomine nec iniuria reprehendunt, quod in
nouella sua Ecclesia cantus eiusmodi cantari, &
tamquam Dei Verbum adorari permiserit. Ista e-
nim Psalmorum versio non minus apud Caluini-
stas habet auctoritatis quam apud nos vulgaris i-
sta Bibliorum: quum tamen ipsi Septuaginta In-
terpretes in sua versione à Spiritu S. ducti, sepe
magis verum quam interpretatum munere functi
videantur; vt & ipse Dauid per præsentia sepe fu-
tura demonstrat.

DE ERRORIBVS ET FALSITA-
tibus à Maroto in Gallica Psalmorum
versione commissis.

CAPVT XV.

Lectori S.

Siquidem ea quæ toto hoc capite, ab Auctore
disputantur, mere ad Gallicam, & quidem
rhythmicam illam Maroti & Beza ver-
sionem spectent, atq; extra eam linguam nullum usum
suis in hoc libro constet caput numerus, titulū ni-
hilominus hoc loco ponere visum est. Interim eius lin-
gua periti (his enim solis caput hoc scriptū est) si quid
in vtriusque, Maroti, inquam, & Beza versione Au-
ctor desideret, scire cupiat, ex ipso fonte facile petent:
Ad parem diligentiam conferendi vulgatos psalmos
cum sacro textu inuitantur in suis linguis alia natio-
nes, vt habeant parata verba ad exprobrationes Aca-
tholicorum.

DE CLEMENTE MAROTO, QUI
primus Psalmos Gallicis rhythmis il-
ligauit, de que eius vita &
morte.

CAPVT XVI.

ARGUMENTVM.

- I. Primi Lutherano-Caluinistæ in Gallia Psalmos non
decantantur. II. Cle-
a à Maroto paraphraste rhythmico psalmorum
segg. capp. explicando.